

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of בבא בתרא דף קמ"ו
Some of the topics we will learn about include.

The Mishnah's Halachah regarding
השולח סבלונות לבית חמיו

If a person gave a woman Kiddushin and he sent her gifts in the amount of one מנה, if afterward he or she died or he divorced her, whether or not he gets back the gifts, or reimbursement for them, depends on several factors:

1.

Whether it was

סבלונות העשויין ליבלות

Perishable gifts such as fruits

OR

סבלונות שאין עשויין ליבלות

Non-perishable gifts such as jewelry;

2.

And whether it was

בסתם

He did not specify whether these gifts are for her use before marriage or after marriage, or

פירש

He did specify for before or after marriage.

A

השולח סבלונות
לבית חמיו

סבלונות
שאין עשויין
ליבלות

סבלונות
העשויין
ליבלות

פירש

בסתם

B

3.

Whether

אכל שם סעודת חתן

OR

לא אכל שם סעודת חתן

Whether he ate a ד'ינר's worth of food at the bride's home;

The Mishnah's Halachah of

שכיב מרע שכתב כל נכסיו לאחרים

If a dying person assigned all his assets to someone, and then עמד, he recovered;

Whether or not he can retract from the gift depends on whether

שייר קרקע כל שהוא

He kept for himself even a small parcel of land,

OR

לא שייר קרקע כל שהוא

If he did not keep any land for himself

The sources for the Mishnah's opinion of

אזלינן בתר אומדנא

Bais Din considers the intent of people in general, and a person gives away all his land only on condition that he dies,

אע"פ שלא פירש

Even though he did not specify so;

B

לא אכל שם
סעודת חתן

אכל שם
סעודת חתן

שכיב מרע
שכתב כל נכסיו
לאחרים

אזלינן בתר אומדנא
אע"פ שלא פירש

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

השולח סבלונות לבית חמיו
שלח שם מאה מנה

If a man gave a woman Kiddushin and he sent her gifts in
the amount of one מנה;

And as the Gemara explains, these were

סבלונות העשויין ליבלות

They were perishable gifts such as fruits;

And they were sent

בסתם

He did not specify whether these gifts are for her use
before or after marriage;

The Mishnah rules that it depends on the following:

אכל שם סעודת חתן אפילו בדינר

אינן נגבין

If he ate a דינר's worth of food at the bride's home, he
cannot collect reimbursement, because as the Rashbam
explains

מחמת חיבת שמחת אכילה

מחל

בסתם, one forgives perishable gifts through the intimacy
of the meal. ®

לא אכל שם סעודת חתן

הרי אלו נגבין

If he did not eat at the bride's home then he can collect
reimbursement because one does not forgive these gifts if
there was no intimacy.

The Rashbam adds from the gemara later

סבלונות שאין עשויין ליבלות

אין נגבין

If they were non-perishable gift such as jewelry, even if he
did eat at the bride's home he can collect reimbursement,
because בסתם, one does not forgive a non-perishable gift.

=====

1

משנה

השולח סבלונות לבית חמיו
שלח שם מאה מנה

If a man gave a woman Kiddushin
and he sent her gifts in the amount of one מנה;

סבלונות העשויין ליבלות

They were perishable gifts such as fruits

בסתם

He did not specify whether these gifts are for her use
before or after marriage

לא אכל שם
סעודת חתן
הרי אלו
נגבין

If he did not eat
at the bride's home
then he can collect
reimbursement

Because one does not
forgive these gifts
if there was no intimacy

אכל שם
סעודת חתן
אפילו בדינר
אינן נגבין

If he ate a דינר's worth
at the bride's home,
he cannot collect
reimbursement

מחמת חיבת
שמחת אכילה
מחל

The Rashbam adds from the gemara later

סבלונות שאין עשויין ליבלות
אין נגבין

If they were non-perishable gift such as jewelry,
even if he did eat at the bride's home
he can collect reimbursement

Because בסתם, one does not forgive
a non-perishable gift

2

2.

The Mishnah continues,

שלה סבלונות מרובין שיחזרו עמה לבית בעלה
הרי אלו נגבין

If he sent large gifts, and פירש, he specified that its use is
also for after marriage, then in all cases he can collect
reimbursement, because he clearly was not מוחל the gifts.
סבלונות מועטין שתשתמש בהן בבית אביה

אין נגבין

If he sent small gifts and specified its use for before
marriage, then in all cases he cannot collect reimburse-
ment, because he clearly was מוחל the gifts.

=====

2

The Mishnah continues...

שלה סבלונות מרובין
שיחזרו עמה לבית בעלה
הרי אלו נגבין

פירש

*He specified that its use is also for after marriage,
then in all cases he can collect reimbursement*

Because he clearly was not מוחל the gifts

סבלונות מועטין
שתשתמש בהן בבית אביה
אין נגבין

*If he sent small gifts
and specified its use for before marriage,
then in all cases he cannot collect reimbursement*

Because he clearly was מוחל the gifts

3 The Gemara discusses three questions regarding the Halachah

סבלונות העשויין ליבלות
ואכל שם סעודת חתן
אינון ניגבין

The groom actually ate at the bride's home.

1.

שתה

מאי

What is the Halachah if the groom only drank, but did not eat? OR

שלוחו

מאי

What is the Halachah if the groom's agent ate the meal, not the groom? OR

שגר לו

מאי

What is the Halachah if they sent the groom food to eat elsewhere, but not in the bride's home.

In all these cases, do we say

ניגבין

The groom can collect reimbursement, because there was no intimacy? OR

אין ניגבין

There is no distinction and even in these cases he cannot collect?

3

The Gemara discusses three questions regarding the Halachah
סבלונות העשויין ליבלות ואכל שם סעודת חתן

אינון ניגבין

The groom actually ate at the bride's home

1

שתה מאי?

What is the Halachah if the groom only drank, but did not eat?

שלוחו מאי?

What is the Halachah if the groom's agent ate the meal, not the groom?

שגר לו מאי?

What is the Halachah if they sent the groom food to eat elsewhere, but not in the bride's home

In all these cases, do we say...

אין ניגבין

There's no distinction and even in these cases he cannot collect reimbursement?

ניגבין

He can collect reimbursement, because there was no intimacy?

4

2.

מהו שישלש

If the groom ate only a half דינר worth of food, not one דינר's worth;

Do we say that he was מוחל proportionally only half the gifts and he can still collect the other half?

OR

There is no distinction, and even in this case he was מוחל all the gifts.

3.

סבלונות העשויין ליבלות

ולא בלו

מהו

If the perishable gifts were still intact and were not consumed;

Do we say

ניגבין

He was not מוחל the actual item and he can collect them;

OR

There is no distinction and even here

אין ניגבין

4

2

מהו שישלש?

If the groom ate only a half דינר worth of food, not one דינר's worth

Do we say...

He was מוחל proportionally only half the gifts and he can still collect the other half?

?

There is no distinction, and even in this case he was מוחל all the gifts

3

סבלונות העשויין ליבלות ולא בלו מהו?

If the perishable gifts were still intact and were not consumed

Do we say...

אין ניגבין
There's no distinction and even here אין ניגבין

?

ניגבין
He was not מוחל the actual item and he can collect

5 The Gemara also asks regarding the Halachah סבלונות שאין עשויין ליבלות ניגבין

שבח סבלונות מהו

If he sent along a sheep and she gave birth, does the groom also collect the profits, the lamb, or not?

Do we say

כיון דאי איתנהו לדידיה הדרי

ברשותיה שבוח

Since if the mother sheep was intact, she is returned to him; therefore her שבח also belongs to him.

OR

כיון דאי אבדי או מגנבי בעי שלומי ליה

ברשותא דידה שבוח

Since the bride's family is liable if the mother sheep was lost or stolen; therefore her שבח belongs to them.

=====

5 The Gemara also asks regarding the Halachah סבלונות שאין עשויין ליבלות ניגבין

שבח סבלונות מהו?

If he sent along a sheep and she gave birth, does the groom also collect the profits, the lamb?

Do we say...

כיון דאי אבדי או מגנבי בעי שלומי ליה ברשותא דידה שבוח

Since

the bride's family is liable

if the mother sheep was lost or stolen;

Therefore her שבח belongs to them

כיון דאי איתנהו לדידיה הדרי ברשותיה שבוח

Since

if the mother sheep was intact,

she is returned to him;

Therefore her שבח also belongs to him

6 The Gemara concludes with the following distinction regarding the Halachah
 סבלונות העשויין ליבלות
 ואכל סעודת חתן
 אינן ניגבין
 Only if it was
 מתה היא
 The bride died; or
 מת הוא
 The groom died; or
 הדר הוא
 The groom retracted from the marriage;
 מאכל ומשתה לא הדר
 Only here he was מוחל perishable gifts such as food and drink, and they are not returned to him. However,
 הדרא בה איהי
 הדרא אפילו כישא דירקא
 If the bride retracted from the marriage, he was not מוחל even perishable gifts, and they must be returned to him.
 =====

6

The Gemara concludes with the following distinction regarding סבלונות העשויין ליבלות ואכל סעודת חתן אינן ניגבין

הדר הוא OR מת הוא OR מתה היא
 He retracted from the marriage OR The groom died OR The bride died

מאכל ומשתה לא הדר
 Only here he was מוחל perishable gifts such as food and drink, and they are not returned to him

הדרא בה איהי
 הדרא אפילו כישא דירקא
 If the bride retracted from the marriage, he was not מוחל even perishable gifts, and they must be returned to him

7 Zugt Di Mishnah
 שכיב מרע שכתב כל נכסיו לאחרים
 If a dying person assigned all his assets to someone and then עמד, he recovered, whether or not he can retract from the gift depends on the following:
 שייר קרקע כל שהוא
 מתנתו קיימת
 If he kept for himself even a small parcel of land, then regardless of whether he dies or recovers, the gift is effective, because as the Rashbam explains
 דשלא מדאגת מיתה נתן
 Since he kept something for himself, he apparently still hopes to recover, and he gave the gift unconditionally, regardless of whether he dies or not;

However,
 לא שייר קרקע כל שהוא
 אין מתנתו קיימת
 If he did not keep any land, then it depends:
 If he died, the gift is effective, but if עמד, he recovered, the gift is not effective, because ®
 שמחמת מיתה נתן
 Since he did not keep anything for himself, he apparently has no hopes to recover, and he gave the gift only on condition that he dies, but not if he recovers.
 =====

7

שכיב מרע שכתב כל נכסיו לאחרים
 If a dying person assigned all his assets to someone and then עמד, he recovered
 Whether or not he can retract from the gift depends on the following:

לא שייר קרקע כל שהוא אין מתנתו קיימת OR שייר קרקע כל שהוא מתנתו קיימת
 If he did not keep any land, then it depends: OR If he kept for himself even a small parcel of land, then regardless of whether he dies or recovers, the gift is effective

עמד, the gift is not effective OR שמחמת מיתה נתן
 If he died, the gift is effective OR שמחמת מיתה נתן

8

The Gemara elaborates:

Apparently the Mishnah holds

אזלינן בתר אומדנא

Bais Din considers the intent of people in general, and a person gives away all his land only on condition that he dies, אע"פ שלא פירש, even though he did not specify so.

The Gemara suggests two sources for

אזלינן בתר אומדנא

1.

רבי שמעון בן מנסיא says that the Mishnah is in the following Braisa:

הרי שהלך בנו למדינת הים ושמע שמת בנו

ועמד וכתב כל נכסיו לאחרים

ואחר כך בא בנו

If someone's son traveled abroad and when the father heard that his son died, he assigned all his assets to others, and then afterward his son did return.

רבי שמעון בן מנסיא

אין מתנתו מתנה

שאילו היה יודע שבנו קיים לא כתבן

The מתנה is not effective, because had the father known that his son was alive he would not have assigned them to others, even though he did not specify so.

And accordingly, in our case

שכיב מרע

שלא שייד קרקע כל שהוא

אין מתנתו קיימת

Because

אזלינן בתר אומדנא

אע"פ שלא פירש

While the חכמים hold

מתנתו מתנה

The מתנה is effective, and his son does not inherit the assets, because we do not consider the father's intentions if he did not specify so.

And accordingly in our case

שכיב מרע

שלא שייד קרקע כל שהוא

מתנתו קיימת

The חכמים would hold that even if he did not keep any land and he recovers, the gift is effective, because

לא אזלינן בתר אומדנא

היכא דלא פירש

8

The Gemara elaborates...

Apparently the Mishnah holds

אזלינן בתר אומדנא

Bais Din considers the intent of people in general, and a person gives away all his land only on condition that he dies

אע"פ שלא פירש

even though he did not specify so

The Gemara suggests two sources for

אזלינן בתר אומדנא

1

רבי נחמן says

the Mishnah is in the following Braisa:

הרי שהלך בנו למדינת הים

ושמע שמת בנו

ועמד וכתב כל נכסיו לאחרים

ואחר כך בא בנו

If someone's son traveled abroad

and when the father heard that his son died,

he assigned all his assets to others, and then afterward his son did return

The חכמים hold

מתנתו מתנה

רבי שמעון בן מנסיא says

אין מתנתו מתנה

שאילו היה יודע שבנו קיים לא כתבן

מתנתו קיימת

Because לא אזלינן בתר אומדנא

היכא דלא פירש

In our case

שכיב מרע

שלא שייד קרקע

כל שהוא

אין מתנתו קיימת

Because אזלינן בתר אומדנא

אע"פ שלא פירש

2. says the Mishnah is רבי שמעון שזורי the following Mishnah in גיטין:
 מוסכת גיטין
 בראשונה היו אומרים
 היוצא בקולר ואמר כתבו גט לאשתי
 הרי אלו יכתבו ויתנו
 At first, the רבנן instituted that someone being led to his execution who asked that a גט be written for his wife, but did not specifically instruct that it should be delivered, the גט should nevertheless be written AND delivered, because we assume that he wants it to be given even though he did not specify so.
 חזרו לומר
 אף המפרש והיוצא בשיירא
 They subsequently extended this ruling to someone setting out to sea or to the desert as well.
 רבי שמעון שזורי אומר
 אף המסוכן
 This Halachah also applies to someone who is very sick. Accordingly, in our case
 שכיב מרע
 שלא שייר קרקע כל שהוא
 אין מתנתו קיימת
 Because
 אזלינן בתר אומדנא
 אע"פ שלא פירש

2
 רבי שמעון שזורי says
 the Mishnah is
 in the following Mishnah in גיטין
 בראשונה היו אומרים
 היוצא בקולר ואמר כתבו גט לאשתי
 הרי אלו יכתבו ויתנו
 At first, the רבנן instituted
 someone being led to his execution
 who asked that a גט be written for his wife,
 but did not instruct that it be delivered,
 the גט should nevertheless be written AND delivered
 Because we assume that he wants it to be given
 even though he did not specify so
 חזרו לומר
 אף המפרש והיוצא בשיירא
 They subsequently extended this ruling
 to someone setting out to sea or to the desert as well
 רבי שמעון שזורי אומר
 אף המסוכן
 This Halachah also applies
 to someone who is very sick
 Accordingly, in our case
 שכיב מרע
 שלא שייר קרקע כל שהוא
 אין מתנתו קיימת
 Because
 אזלינן בתר אומדנא
 אע"פ שלא פירש